

Sci-fi příběhy jako Star Trek bývají nejčastějším terčem literárních předělávek a dodělavek.

Největší boom česká fanfikce zažila na počátku nového milénia, ére začátků internetu a době zrození brýlatého kouzelníka Harryho Pottera. Mezi fanoušky propukla potteromanie, na webu se objevily desítky skupin, ve kterých fanoušci horlivě diskutovali a spekulovali o dalším vývoji děje. Když si čtenáři na pátý díl série museli počkat celé tři roky, v mezidobí si příběh sami dopisovali. Prostřednictvím fanfikce tak získávají možnost vstoupit do svého oblíbeného světa, zasahovat do děje anebo se stát i aktérem příběhu, pokud si vytvoří docela novou postavu, která představuje je samotné.

Fanfiction se často soustřeďuje na téma, která fanouškům v původním díle chybí a o kterých by si rádi něco přečetli. I to

by vysvětlilo, proč osmdesát procent veškeré fanfikce obsahuje milostnou zápletku a v polovině z nich doje i na sex.

„V knihách pro mládež, jako je Harry Potter, mnoho erotiky opravdu nenajdete,“ říká spoluzařadatelka portálu SOS Eliška Pavlásková. „Takzvané pěvěpécko – porn without plot čili porno bez děje – pracuje s postavami, které mají propracovaný charakter, které čtenář dobře zná z příběhu a jež je zajímavé vidět úplně v jiném světle. I pornografie je tak často hodně založená na emocích.“

Oblibu v lechtivé literatuře ukázala i popularita erotického bestselleru *Padesát odstínů šedi*, kterého se celosvětově prodalo na sedmdesát milionů výtisků. Román, který si vyslovil označení „porno pro mamky“, ostatně také vznikl z fanfik-

ce. Autorka E. L. Jamesová psala původně pod přezdívkou Snowqueen's Icedragon variace na slavnou upírskou ságou *Stmívání*. Cupalová je ale toho názoru, že Jamesová jen kazí fanfikci reputaci.

„Není to dobrý příklad toho, jak by fanfiction měla vypadat,“ povzdechne si. „A nepříšla ani s ničím novým, internet je plný mnohem kvalitnějších erotických povídek psaných ženami pro ženy,“ říká.

Trendem ve fanfikci je však speciální druh erotiky – slashfiction –, který rozehrává milostný příběh mezi dvěma muži. Původ žánru by se dal najít už v prvotních variacích na Star Trek, v nichž nefigurovalo příliš ženských postav a kde fanynekám chyběly milostné zápletky. Spárovat proto dvě mužské postavy se zdálo být přirozeným a atraktivním řešením.

„Pro ženy je to sexuálně přitažlivé téma. Muže fascinují lesbické páry a také je to i obráceně,“ vysvětuje Cupalová, která slashfiction sama příše. Ve svých povídáckých dala dohromady Viléma a Hynka z Máchova Máje nebo Harryho Pottera s jeho úhlavním nepřítelem Dracem Malfoyem, podruhé s Hermionou. V originální verzi si Harry vezme sestru svého nejlepšího přítele,“ vysvětuje Cupalová, co jí na fanfiction tak baví.

Markéta Pytlíková, jedna z administrátorů serveru SOS, půvab žánru shrnuje do tří K: kánon (tak se ve fanfikci říká originálnímu dílu), kreativita a komunita.

„Člověk může popustit uzdu své fantazii, sdílet radost z oblíbeného díla a taky získat okamžitou zpětnou vazbu od ostatních čtenářů,“ říká Pytlíková.

Právě interaktivita, kterou internet umožňuje, je na fanfikci pro mnohé autory to nejpřitažlivější. Nepříš si jen tak do šuplíku, ale jen pár minut po tom, co svůj výtvar zveřejní online, se objeví první komentáře, některé příspěvky podnítí mezi fanoušky i žhavou diskusi. Takové pozornosti čtenářů se často nedostane ani tradičním spisovatelům, kteří se o vytvoření podobné komunity fanoušků usilovali snaží na svých webových stránkách.

„Spisovatel je ten bůh, ke kterému čtenáři vzhledí, zatímco fanoušci se můžou navzájem pochválit i zkriticovat, komunikace mezi nimi funguje mnohem lépe, protože jsou na stejně lodi,“ říká Cupalová.

„Opravdu jsi o tom nikdy neuvažoval, Jime, že by ses oženil a měl děti?“ zeptal se Kostra, když naléval další rundu pocitivé skotské whisky. „Ne... i když možná jednou. Ale potom jsem se rozhodl, že to není pro mě,“ zavrčel odmítavě hlavou. „Umiš si to představit, zvládat lod, ženu a ještě

(Ukázka z variace na Máj Lucie Cupalové)

Přestože u fanfikce začínali mnozí známí spisovatelé – údajně ji psávaly i sestry Brontěovy – a někteří fanoušci vydávají vlastní publikace, většina se o vlastní tvorbě ani nesnaží.

„Autor si musí vybrat jen jednu cestu, kterou se jeho příběh bude ubírat, zatímco ve fanfikci je těch možností neomezeně. Jednou dáte dohromady Harryho

děti? Neustále poslouchat, jak jsi pořád někde v trapu a ona je na vše sama? Kdepak. Kapitán má mít jen jednu ženu, svou lod.“

(Ukázka z variace na Star Trek autorky Lyty ze serveru SOS)

Fanfikce je brána jako přirozený fenomén, který je součástí popularity každého slavného díla, a obvykle se nepovažuje za porušování autorských práv. Většina spisovatelů a spisovatelek, mezi které patří i J. K. Rowlingová, je zájmem fanoušků polichocena a fanfikci bere jako reklamu. Paradoxně byl naznamenán případ, kdy naopak fanyňka žalovala autorku, že ve své knize použila nápad z její povídky. Najdou se však i ti, kdo proti fanfikci brojí. Je jím například autor *Hry o trůny* spisovatel George Martin. Povětšinou argumentují, že pro podobu příběhu mají pádný důvod a nepřejí si, aby ho fanoušci měnili.

Postavy jsou jako jejich vlastní děti, nebo se do svých postav dokonce sami projektují. Může pro ně být tedy někdy šok, když čtenáři vtáhnou jejich postavy například do nějakých pornografických hrátek,“ soucítí s autory Pytlíková.

Fanyňky se však shodují, že tím autoři spíš škodí sami sobě. „Knížka je kompletována až čtenářem, tvoří se proto, aby se o ní mluvilo a přemýšlelo,“ říká Lucie Cupalová. „Pokud tedy autor fanouškům zakazuje psát fanfikcion, zakazuje jim tak čist vlastní dílo.“

inzerce

Souhrnná zpráva o činnostech Europolu za rok 2012: „Bylo zjištěno, že zabavené padělané cigarety obsahují dokonce roztoče, vajíčka hmyzu, plísň a exkrementy.“

EUROPOL. Europol Review: General report on Europol activities 2012 [online]. 2013 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/europolreview2012_0.pdf

PHILIP MORRIS ČR | GECO | BRITISH AMERICAN TOBACCO (CZECH REPUBLIC) s.r.o., TOP TANK s.r.o., T.G., a.s. Iniciativa Philip Morris ČR a.s. společně s Národní protidrogovou centrálu SKPV PČR, GECO, a.s., British American Tobacco (Czech Republic), s.r.o., TOP TANK s.r.o., T.G., a.s.